

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica iiii. post trinitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Donnica. III. post Trinitatis

positū siue negatio positū penitendi. Et
his duob; modis ē pcti circūstantia. Ali/
qñ d; positū nō penitēdi: et sic est spēcia/
le pctm in spm̄scm̄. vt d; Tho. ij. q. xiiij.
ar. ij. Impenitētia aut̄ q̄cūq; mō dicat̄ est
oim̄ victoz receptaculū z oim̄ gr̄az obsta/
culū. Nec em̄ cor: hois idurat z iram dei
exaggerat. Rho. ij. Tu aut̄ fm̄ duriciam
cordis tui z ipenitēs cor tuū thesau. ti. irā
in die ire. Nec ipenitētia precipitat i infer/
nū. **E**xēplū refert Beda li. de gest; an/
gloz. libro. v. ca. xv. di. Noui quādam quem
vtrina nō nouissem q̄ in monasterio nobili
ignobil; viuēs: cū alij irēt ad eccliam: ipse
cū eſ; faber optim; ppter officū suū alijs
vtilē ab alijs tolerabat: i fabrica sua rema/
nens vacans ebrietatib; z alijs illecebris
carnis: q̄ subita ifirmitate occupat; cum a
frīb; moneret ad pniaz: mortēs: clamās z
despans r̄ndit se n̄ posse. q̄a sic brūs Ste/
phā; mortēs vidit celū aptū: ita p̄ huius
viderat sibi aptū infernū z patuz sibi locū
p̄pe annā z caiphā z alios q̄ ch̄m occide/
rūt: z videbat z dicebat iudiciū suū insta/
re z sibi spem salutis nō superesse. Et hec di/
cens mortu; ē: lōge ab alioz sepultura po/
sit; nec aliq; frat; suffragiuz aliqd; p̄ eo
facere ausus ē. Audite o pctōres indurati
et festinet; agere pniaz absq; dilatiōe: qm̄
vt h; Jaco. iij. Ignoratis qd̄ sit vobis in
crastino.

Tertiar. Aud. zc. Cauere q̄ ab illis
impediment; ne misericordiaz amittatis
z gr̄am. Notate qm̄ sic h; L. de sacrosan.
ecclēijs. l. Sancim;. z. xij. q. j. Precipim;
Ania est pferēda q̄buscūq; reb;. Et p̄ p̄se
q̄ns etiā ea q̄ sunt saluti aie necessaria. Au/
dite. Si cui offerret lapis p̄ciosus q̄ etiāz
gr̄am impatoris z nobile regnū mercari
posset: credo libēti anio eū recipet. Expo/
ne. Per lapidē p̄ciosum intellige dei misē/
ricordā: quā de; offert oib;. Sap. xj. Di/
serer; oim̄ dñe qm̄ oia potes.

Donnica. iij. post trinitat; Sermo p̄m;

Serote misē/
ricordes sicut p̄z v; celest; misē/
ricors est. Luc. vj. Existimo q̄
nō sūt p̄digne passiōes hui; t̄pis ad futu;

rā gliaz q̄ reuelabit in nob;. Ro. viij. Eri/
mus nobis ip̄ misericordes si patiēter toy/
cerem; hui; t̄pis passiōes. In q̄b; vt leu;
ferant notāse sunt tres p̄ditōes. Brevi/
tas: Leuitas: Utilitas: cōpatiuē vici; pct;
naz purgatorij z inferni. De his trib; ij.
Loy. iij. Id em̄ qd̄ in p̄nti momētaneuz
est z leue tribulatiōis: sup̄ modū in subli/
mitate eterne glie p̄odus opaf in nob; nō
p̄tēlatib; q̄ vident; sed q̄ nō vident. Que
em̄ vident t̄palia sūt: q̄ aut̄ nō vident eter/
na sunt. Hec ibi. **E**stote zc.

Prim; ar. An in deo sit misēdia: Q;
nō. Misēdia em̄ est spēs tristitie: vt
d; Dam. sed tristitia nō est in deo. Con/
tra. P̄s. Misericors z misericors dñs.

Rndet Tho. j. p. q. xxj. q̄ misēdia ē ma/
ximē deo attribuēda nō qd̄ fm̄ passiois
affectū: sed fm̄ effectū. Ad cui; euidentiam
p̄siderādū q̄ misericors d; q̄ h̄is misē/
cor; l. afficit ex miseria alteri; p̄ tristitiā
am acti esset p̄pria miseria. Et ex h; sequit;
q̄ opet ad depellendū miseriā alterius vt
p̄pria: z hic est mie effectus. Et h; maxime
copetit deo: repellere vici; miseriā alioz.
Tristari tñ de miseria alicui; ei nō conue/
nit. Per miseriā quēcūq; defectū intelliga/
mus. Defect; em̄ nō tollunt nisi p̄ alicui;
bonitat; p̄fectiōez. Prima aut̄ origo bo/
nitat; de; ē. Hec Tho. Pro fundamēto

Diuina maiestas sit misericors etiā v; v;
dent sentire poete. Quid; de p̄oto. Eri/
de mihi: misēz celestia numina parcaunt.
Nec sp̄ lesos z sine fine p̄mūt. Et Gene.
dr. Nullū mag; q̄ p̄ncipē clemētia decet.
Maxie ḡ decet eū q̄ sūm; p̄nceps ē. Lū ḡ
q̄rit An in deo zc. Dic rñ. vt s;. Et q̄ con/
clude nullaten; diffidēdū esse de deo: qm̄
certi sum; ipm̄ eē patū ad n̄ri miserendū si
penitere volum;. Ideo Joek. ij. Couert;
mini ad dñm̄ deū v̄m̄ qz benign; z misē/
paties z mul. mic: z p̄sta. sup̄ malicia. Et
p̄s. Tu aut̄ dñe suavis z mitis: z mul. mic
oib; iuo. te. Audite o duri pctōres: inuidi;
auari zc. Glidete ne p̄ negligētā aut̄ p̄c/
ptū dei misēdiaz amittat;. **F**igura. Eri/
pectavit dñs iudeos vt ab idolatria redi/
rent. sed qz neglexerūt: tandē eos p̄ baby/
lonios captiuauit: vt h; in. iij. li. regum.
Expone qm̄ in q̄libet pctō mortali est mō/
dus q̄dam idolatrie: qz p̄fert creatura cre

atorum. Expectat autem dominus peccatores sed con-
 temnit. imo ex hoc audaciores fiunt ad pec-
 candum. **Ecces. viij.** Eo quod non cito in malos
 profert inia: filij hominum absque ulla timore per-
 petrant mala. Ideo tandem eos in infernum ca-
 piturabit. Nam etiam ut dicitur **Gen. 15.** Illos gravi-
 us damnat quos homo diu loganimitate portat.
Secundus autem. In euangelio dominus nos ad
 misericordiam exhortans ponit tria siue fac-
 tura. **Primo** misericordiam instructionem ge-
 neralem.
Secundo instructionis modificationem speci-
 alem.
Tercio modificationis rationem salutarem.
In hoc sermone dicendum de primo. quia
 vis dominus nos instruit dicitur. **Estote misericor-**
des sicut pater vester celestis misericors est. **Lu-**
ca. 12. Magnam potentiam misericordie et pietatis
 reddidit enim pater nos deo conformes et
 quasi quidam signa sublimis nature nostris im-
 punit amantibus. Ideo dicitur: **Estote misericor-**
des sicut pater vester celestis etc. Excludunt ergo a nu-
 mero filiorum dei qui deum in operibus misericordie no-
 lum imitari. **U**t autem plenius videamus dei mi-
 sericordiam quam nos oportet imitari: tri-
 bus modis tripliciter eius effectus erga peccatores.
Primo est liberalitas conuersionis
Secundus est loganimitas expectationis.
Tercio est benignitas reuocationis.
Primo igitur etc. scilicet temporalium in quibus appetit magis
 misericordiam. quod ut dicitur **Aug.** Peccator non est dignus
 pane quo vescitur. et tamen talibus dat deus aliquam
 temporalia non solum ad necessitatem: sed etiam ad su-
 perabundantiam. **E**t quare hoc? **U**t det nobis exem-
 plum boni facienda inimicis nostris. **Matth. 5.** **Di-**
ligite inimicos vestros: beneficia. his quod od. vos
vestris. si. pa. v. quod in celo: quod etc. **I**te ut ipsius
 peccatoribus retribuatur bona quae faciunt. quae non sunt
 digna et non retribuuntur. **Gen. 12.** **Et** **mo. 2. ca. 1.**
Vali bona quae per hac vitam faciunt huius inueniuntur
ut ad sola in posterum tometera pertrahantur.
Ubi et ardenti in inferno dicitur. **Memoro filij**
quod recepisti bona in vita tua. Preterea est
aliam: ut eos per hominum beneficia allicitat.
Ben. **O** clementissima circa filios **A**de di-
 uine exhibitio pietatis: quae sua beneficia largi-
 ri non desinit: non solum ubi nullum inuenit meri-
 tum: sed plerumque ubi totum videtur. **Se-**
cundus est loganimitas expectationis. Esa.
xxx. **Propterea expectat dominus ut misereatur**
in. Dis quippe quod mortali peccat meretur sub

to pvari quibuslibet beneficiis spiritualibus: corpore-
 ralibus: et temporalibus: et descendere viues in infer-
 num. **E**t quod est quod huius rigore non seruat: imo
 multum differt non solum per dies: sed per menses
 et annos. **Q**ui sunt in vita mortali qui per de-
 cem: viginti: aut triginta aut plures annos
 in peccatis dormierunt: forte nefandissimis
 et spurcissimis: in excruciatione: heresi: sacri-
 legio: adulterio: puurio: blasphemia: de-
 tractione: yfura: et rapina: quos tolerat dominus
 patienter. **E**t cur hoc? **A**n forte: quod sibi peccata non
 displicent: aut quia illa punire negligit: vel
 ignoans illa non videt: vel impotens illa
 vindicare non valet. **H**is ut hec cogitemus
 de deo qui optime ad omnia omne malum. iustis-
 simus nullum malum relinquit impunitum. sapientissi-
 mus omnia videt: et cuius infinite misericordie nihil
 resistere potest. **E**t sic punire dissimulat:
 nisi propter suauitatem misericordie suae. **O** pelagus in-
 finiti patientie dei. **ij. Pe. ij.** **D**e patienter
 agit propter vos nolens aliquem perire: sed omnes ad
 penitentiam reuerti. **Bern.** **M**agna plane misericordia
 domini in expectatione est. **N**on enim peccatores ange-
 lum expectant: sed precipitant e celo. **P**rimus
 hominem peccantem non distulit: sed primus
 eum expulit de paradiso. **N**unc autem tam
 expectat: dissimulat: sustinet decem annis
 aut viginti: et usque ad senectam et senium.
Et hec est gratia christi et virtus crucis.
 quia ait. **V**iuo ego: nolo mortem peccatoris
 sed ut conuertatur et viuatur. **H**ec ille. **S**ed heu
 multi hac misericordia abutuntur: exinde liberi-
 us peccantes. **T**ertius effectus est be-
 nignitas reuocationis. **U**nd dicebat dominus
Matth. ix. **N**on veni vocare iustos sed pec-
 catores. **A**udite ergo o peccatores: vos
 vocat dominus: nolite negligere: ne super
 vos tandem dominus percutiat. **E**xemplum.
Vocauit dominus iudeos multipliter. **E**t post
 ascensionem suam per predicationem apostolorum
 sunt iterum vocati. **E**t sicut legitur in scholasti-
 ca et ecclesiastica historia: per. xliij. annos
 sunt expectati. sed ad ultimum eos impen-
 tentes gladio romano tradidit: et per multum
 dum dispois sempiterno opprobrio: et quod
 peius est: in inferni supplicio reliquit. **N**on
 lite ergo negligere o peccatores. quia nisi
 conuertamini postea quod dominus vos expecta-
 uerit: veniet dies in qua faciet iudicium et viu-
 dictam. **Lu. xliij.** **N**isi penitentiam egeritis omnes iustitiam
 peribitis.

Dominica. III. post Trinitatis

Erti^o art. Aud. zc. Et necesse e nos
oño in misericordia pformari in signu fi-
delitatis. hñ em. xxiij. q. v. Si apud. Reg-
bus debet fidelitas. Maxie igit sumo re-
gi. Et in signu hui⁹ fidelitatis milites de-
bet hñe stigmata sui pncipis. vt hñ instituta
de re militari. In siqs gerit signu aduer-
sarij: lz clamat. Vivat rex: celsed⁹ est prodi-
tor. Expone z applica notado q signu dei
est misericordia: signu diaboli crudelitas. Vi-
sericordes igit a deo recognoscunt. Bar.
v. Bñi miseri. qm psequunt misericordiam.

Sermo. ij. p. dñica. iij.
post Trinitatis.

Estote mise-
ricordes. Expectatio creature reuela-
tionē filioꝝ dei expectat. Rho.
viiij. Nota. nihil delectabili⁹: nihil honora-
bili⁹: nihil vtili⁹: qd esse de numero filioꝝ di.
De his Ro. viij. Accepistis spm adoptio-
nis filioꝝ: i q clamam⁹ Abba pñ Ipe ei spi-
ritus testimoniu reddit spui nro q sum⁹
fili⁹ dei. Si aut filij et heredes. Heredes
qdē dei: coheredes aut chñi. Et hec e ex-
pectatio nra. Jo dic apls q expectatio cre-
ature. i. naturale desideriu hois expectat
.i. expectado desiderat reuelationē filioꝝ
dei q sit in glia celesti. Sunt aut vere filij
dei q se pformāt pñi celesti in misericordia z be-
nignitate. Estote zc.

Prim^o ar. An i deo cū misericordia sit etiā
iusticia: N. non. act⁹ iusticie e reddere de-
bitū: sed de⁹ nulli debitor e. igit. Contra
in ps. Iust⁹ dñs zc. Rñdet tho. j. pte. q.
xxij. q. deo nō puenit iusticia comutativa
Quis em por dedit ei z retribuet illi. vt dz
Ro. xj. Sed est in eo iusticia distributiva
fm quā aliqs gubernator dat vnicuiqz fz
suā dignitatē. Ad illud autem quod obij-
citur dicendum q hoc vnicuiqz debetur
qd ordinatū est ad ipm fm ordinem diuine
sapie. Et lz hoc mō debitū alicui det nō tñ
ipe est debitor. qz ipe ad alia non ordinat:
sed pot⁹ alia ad ipm. Et iō iusticia in deo
qñqz dz pdecetia sue bonitatis: qñqz retri-
butio pmeritis. Et vtrūqz modū tangit
Anf. di. Cū punis malos iustū est: qz illo-
rū meritis puenit. Cū p̄s p̄s malis iustū

est: qz voluntati tue pdecet est. Hec tho.
Pro funda. Ad pncipes maxie spectat
facere iusticiā. Un Arist. v. politic. Rex ius-
ticia pferre dz. Hoc g maxie spectat ad
sumū pncipē deū q etiā p̄ sua sumā iusti-
ciā sume timend⁹ e. Un Virgili⁹. vj. en.
Disce iusticiā moniti nō temnere diuos
q. d. Disceda e iusticia ne p̄tēat dina ma-
iestas q vnicuiqz fm iusticiā tribuet. Luz
g qrit An deo zc. Dic m. vt s. Et q zelū
de q etiā in deo sperādū e p̄ sua misericordiaz
tū est timend⁹ p̄ sua iusticiā q talis e vt
ipm ipossibile sit nō retribuere vnicuiqz iu-
sta opa sua. Rom. ij. Reddet vnicuiqz fm
opa eius. His qdē q fm paciētiā boni ope-
ris gliam z honorē z incorruptiōnē q̄riti-
bus vitā eternā. His aut q sum ex p̄tēti-
ne q n̄ adhesūt p̄tati: credūt aut iniquitatē
ira z indignatio: tribulatio z angustia. Au-
dite o pctōres: fornicatores: blasphemī zc.
Et qd explicet q sit terribil⁹ dei iusticia.
qm̄ vt hñ Job. xxiij. De⁹ inultū aliqd ab ip-
re nō patit. Audite o pctōres qm nisi p̄ni-
atis p p̄niam: de⁹ puniet p vindictā. Non
putet⁹ g recipere graz nisi p̄niam faciat.
Figura. Nō datū e māna filijs isrl nisi p̄
q de egypto recesserūt z mare rubrū trāsire
rūt. Exo. xiiij. et. xvj. Expōe. qz nō dat mā-
na gfe nisi p̄ egressum de egypto. i. d pctō
tenebroso: z post trāsitū maris. i. amaritudi-
nis p̄nie. Jo Eccl. ij. Si p̄niam nō egerit
mus incidem⁹ i man⁹ dei

Secund^o ar. In p̄ced. zc. In h dīcedū
de sedo qd e instructiōis modificatio.
vbi declarat dñs quō debem⁹ eē misericor-
des: d. Nolite iudicare zc. vsqz remerietur
vob. In q̄ textu ponit triplex documentū
circa modū faciēdi iuicē misericordiaz.

Primū e cauedē offēnsiōis
Secūm e exhibēde p̄descēnsiōis
Tertiu e suidēde retributiōis
Primū e zc. i iudicādo. i. z p̄dēnādo p̄ri-
mū. Un dz Nolite iudicare zc. n̄ tu. no. cod. z
nō cō. Aug. Hoc loco nihil aliū p̄cipi erit
stimo nisi vt ea facta d qbz dubiū e q̄ anio
fiāt i meliōrē p̄tē iterp̄remur. Duo q̄ p̄tē
i qbz remerariū iudiciū cauere debem⁹. Cū
icertū e q̄ aio qd factū sit: vl̄ incertū e q̄lis
q̄sqz futur⁹ sit q̄ n̄c vl̄ bon⁹ vl̄ mal⁹ appa-
ret. Bern. Laue aliene p̄uersatiōis aut cu-
riofus eē explorator: aut remerari⁹ iudei:

si pperā actū qd dephendas/nec sic iudi
ces primū/magis aut excusa. Excusa intē/
tione si op? nō potes/puta ignorantia/pu
ta surreptionē. **S.** si oēm oīno dissimula/
tionez rei certitudo recusar: si de nihilo
min? ipe tibi z dicito apud temeripm. **Ue**
hemens fuit nimis tētatio: qd de me illa
fecisset si accepisset in me silr prāte. **S.**
cundū ē exhibēde cōdescensiois/dimitte/
do. s. iniurias et dādo rpalia. **Uñ** dīc: Di
mittite z dimittemi: dare et dabit vobis.
Aug. Duo sūt opa misericōdie q nos liberāt

S. primū ad ignoscendū priuer.
S. eōm ad pstandū bñficiū.
Et fm eundē. **He** sunt due ale oionis q/
bus volat ad deū. si qd cōmittit ignoscit
delinqnt? donat egenti. **Tertiu** ē docu
mentū puidende retributiois: cū di. **De**
surā bonā z fertā z coagi. z supes. dabūt
in sinū vestrū. **Eadē** qpe mensura q mēsi
sue. remetiet vobis. **Aug.** de zcordia. quā
ge. dīc. **Dabūt** qz p illoz merita qb? dede/
runt mercedē celestē recipere merebunt. **Pri**
mū itaqz q remunerant misericordes dicit
mensurā. qz vnicuiqz distribuit fm mēsurā
meritoz: z bonā. qz in bonū ois boni. z cō
fertā. i. plenā. **Plena** nanqz erit aia celesti
bitudie. ita vt nihil ei? sit vacuū a gloria.
z coagitatā. i. firmā z securā. z supesfluen/
tē. i. abundantē/ qz excedit merita. **Dant**
em eterna p rpalibz. **Et** dicit in sinū. qz fm
Bieg. Nihil secur? z amabili? eo qd i sinu
collocam? **Et** deinde tangit eqtas retribu
tionis: cū dīc. **Eadē** qpe mensura zc. fm
Aug. nō est intelligendū q si iniq mēsurā
ra mensi fuerim? q apud deū iniq mēsurā
remetiet nobis: s; qm temeritas q punitis
aliū eadē ipa te punit z iuxta mēsurā cul
pe erit mensura pene. **Ch. 2. 28.** **Et** qm dīc/
gent? pcta tua examinent legē pmius ipe
posuisti. de his seuerius que primus pece
cauerit iudicando. **Sunt** q seure diabolice
tentationis insidie. **Nam** q seure discutit
aliena: nunqz pxiore reatuū merebit veniā
Ro. ij. **In**excusabilis es o hō ois q iudi/
cas zc. **Debet** q hō qntū pōt semp de alijs
mel? sentire q de seipso: z in hoc magnuz
erit meritū. **Exēplū** legim?. q sanctus
frater **Leo:** socius beati **Frāncisci** in loco sā
cte marie de angelis. vidit in visione mul
titudine fratru pcessionalit icedentiū. **In**

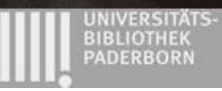
ter qd vidit vnum a cuius oculis lucidiss/
simi radij pcedebant. **Et** qrens ab vno il/
loz qd esset. audiuit q erat frater **Bernar**
dus de qnta valle prim? socius bti **Frānci**
cisci q semp de his q videbat in alijs in me
lius iudicabat. **Uñ** em videbat aliqz ma
le induros dicebat sibi qpi. **Isti** seruant me
lius paupratē q tu frater **Bernarde**. **Cū**
ho inspiciēbat diuites pcciosos iduros: cor/
dis ex cōmūctione dicebat. **For**san illi
sub vestibz delicat? humiliores sunt q tu
frater **Bernarde**. **Ac** p hunc modū temp
de alijs bñ sentiebat. **His** ho dictis visio
disparuit. **Ille** itaqz hñ obseruabat illd. j.
Loz. iij. **Nolite** enī tps iudicare qadus/
qz veniat dñs q z illuminabit abscondita
tenebray z manifestabit qilia cordiū.

Tertius ar. **Aud.** zc. **Magnū** qpe p
Uilegiū est nobis pcessum dimit/
tite z dimittemi zc. **Sed** notate qd iura
dicunt. **Pr**iuilegiū meret amittere q con/
cessa sibi abutit prāte. **L. de dignitatibz. l.**
Judices. et. ij. q. iij. **Pr**iuilegiū. et. **Pr. q.**
vi. **Postea** ho **Audite.** **Nonne** libent dare
tis denariū si certi essetis p denario recipere
centū florenos/ z libent dimitterez alicui
duos denarios vobis debitos: siqz alius
creditor v? vobis dimitteret ducentos flo
renos: q si nolletis nōne merito puari de
beret? tali puilegio: **Expone** z applica no/
tādo illud **Dat. v.** **Bti** misericor. qm ipi
misericōdiam z sequent

Sermo. iij. p dñica. iij. post
Trinitatis.

Prote mise.

z c. **Vanitati** subiecta ē creatu/
ra nō volens: s; ppter eū q sub/
iecit eā in spe **Rōm. viij.** **Ex** hoc ptz q mē
sericordia indigemus qz ipa creatura. i. hō
subiecta ē vanitati corruptiois: nō volēs
qz ois naturalr refugit malū: s; de? ex iu/
sticia ppter pctm subiecit eā tali vanitati:
spe. s. finalr liberandi ab illa vanitate. **Est**
aut notāda triplex vanitas siue miseria cui
subiect? hō. **De** q **Bern.** in ser. **Triplex** ē
miseria hūano generi si diligēt aduertit/
mus. **Nā** faciles sum? ad seducēdū: debi/
les ad opandū: fragiles ad resistendū.

Domnica. III. post Trinitatis

Salutatio **E**stote et
Primus ar. An possit de pure ex mi-
sericordia aliquē remunerare? etia
pure ex iusticia? **R.** sic. Tante culpē de-
bet tanta pena. Querit **¶** An de possit tā-
tā infligere. Si nō hō ē oipores. si pōt/
hō erit pure iusticie. Et si totum remittat: hō
erit pure misericōdie. Itē hō pōt punire hoies
tātū q̄tū meruit: p̄t etiā totū remittere. **¶**
si de? est iustior et misericordior hoie mul-
to forti? hō pōt facere. **C**ōtra. Culpa ē to-
tā culpaz p̄sc̄p̄. Et culpa est malū relinq̄re
impunitū: s̄ in deo nō pōt eē culpa. igit.
Rndet **B**on. in. iij. p̄. xlvij. q. de? nō d̄r
sūme iustus p̄ excessū sc̄eritat̄: nec sūme
misericors p̄pter oimodā remissionem cul-
pe: s̄ qz tātū miseret q̄ntū est p̄uenies/ et
s̄lt̄ tātūz punit qd̄ v̄t̄qz semp sic facit. **C**ū
aut̄ q̄rit An possit isti tātā pep̄ā infligere
q̄tā sibi debet. **D**ico q nō pōt. Et hoc qz
misericōdie repugnat et nō pōt suā misericōdiam
negare. Hoc ei est non posse. **¶** In hoc non
posse non sonat in defectū s̄ in nobilitate.
Posset etiā dici q rōne offense q̄ est in deū
infinitū: pena nō possit sufficere taxari nec
p̄tōr eēt capax. **¶** In defect? ē ex pre nature
suscipient̄/ non ex pre infligent̄. Ad illud
qd̄ obijcit/ q hō pōt punire et. **D**icendū
q̄ est hō ad quē spectat misereri: vt est ille
q̄ recepit iniuriā/ et iste nō pōt oino p̄mit-
tere qn̄ excedat. Et est hō ad quē spectat pu-
nire vt est iudex: et iste nō pōt oino dimit-
tere qn̄ excedat. Et qm̄ deus gerit istā du-
plicem p̄sonā s̄ eius q̄ offendit: et eius q̄ iu-
dicat cū non possit excedere factū v̄t̄qz.
Hec **B**on. **¶** Pro fundamēto. **D**ia possi-
bilis sunt deo facta. **Q**uid? de arte. **F**a-
cile est oia posse deo. Et aristot. de regimi-
ne p̄ncipiū. Deo nihil est difficile: et sine eo
nihil ē possibile. **Q**uerit **¶** An possit et dic-
tū. vt s̄. Et q̄ conclude qm̄ in deo multuz
sperandū est p̄pter suā misericōdiam: et tñ mul-
tū timenda est ei? offensa p̄pter suā iustici-
am. **D**e p̄mo **E**cci. ij. **N**ull? sperauit i deo
et confusus ē. et **P**s. Sperate in eo omnis
congregatio p̄li. **D**e sc̄do **A**po. xiiij. **T**i-
mete deū qz venit hora iudicij ei?. **A**udi-
te fornicatores: adulteri et. **Q**uid dicetis
in illo iudicio: **N**unc q̄tmete dei iusticiaz
vt inuenire possit misericōdiam q̄ deū timētibz
p̄mittit. **P**s. **Q**uō miseret p̄ filioz m̄. ē
dñs t̄. se. Per timorē igit diuie iusticie po-
terit euadere vindictā infernal̄ miseric.
Figura **J**one. iij. **A**niuēte pctm̄ subuersi-
onis enaserunt qz ad p̄dicationē tone deū
timuerunt. **S**p̄ualiter. **C**ōminatio subuer-
sionis niniue s̄gt cōminationē dānationis
eterne vbi miseri p̄tōres oino subuertent
cū om̄ibz voluptatibz suis p̄uabunt et tor-
mentis p̄petuis subijcient. **T**imere igit o-
p̄tōres et conuertimini ad dñm. **P**rouer.
xv. **P**er timorē dñi declinat ois a malo.
Secund? ar. **I**n p̄cedentibz et. **I**n h
Dicendū de sc̄do qd̄ est modificatiōis
rō p̄pter quā v̄t̄z oportet nos inuicē esse
misericordes nō iudicando: et remittendo
iniurias: et b̄n̄ficia exhibendo. Et fac hoc
assignādo similitudinē dicens. **N**ūqd̄ p̄
cecus cecū et. v̄t̄qz in fine. **U**bi tria notat.
Primū p̄p̄te emendatiōis necessaria rō
Sc̄dm̄ rōnis confirmatio
Tertū confirmatiōis conclusio
Primū igit est et. **D**icebat em̄ illis s̄ltu-
dinē. **N**ūqd̄ pōt cecus cecū ducere. i. stul-
tus stultū dirigere. **N**ōne ambo in foueaz
i. p̄ditionē cadunt. s̄ p̄mo culpe et deinde
gehennē. q. d. **P**redicta facere debet vt il-
luminātes s̄bo et exēplo alios gubernare
possitis ne sitis d̄ cecis speculatoribz s̄na-
go ge non ecclie. **T**heophil? **S**i tu alium
iudicas et tu in eisde peccas nōne assimi-
laris ceco cecū ducēt. **N**on ē discipul? s̄p̄
magistrū. **S**i igit tu peccas q̄ te magistrū
et ductorē putas: vbi erit q̄ ate disciplinat
et ducit. **P**erfectus em̄ erit discipul? si sit si-
cut maḡ ei?. **S**c̄do ponit rōnis cōfir-
matio: cū dicit. **Q**uid autē vides et. v̄t̄qz
ibi: non vides. **T**heoph. **Q**uid vides se-
stucā. i. modicū criminis i oculo fr̄is tui: tra-
bem autē q̄ est in oculo tuo. i. pctm̄ tuū ma-
ximū nō p̄sideras. **I**de. **C**ōuenit hō oibz et
maxie doctoribz q̄ cū subditoy pctā minū
ma punit: p̄p̄tā ipunita reliquit. **L**o. v̄t̄.
In alioy delictz seueri et amarissimi iudij-
ces residem? n̄fas aut̄ trabes oculis p̄p̄t̄
insyras non videm?. **T**ertū est p̄firma-
tionis conclusio: cū dicit hypocrita. **E**sce
p̄ius trabem de oculo tuo: et tunc p̄spi. vt
ej. se. de. o. f. t. **L**it̄ll?. v̄t̄z teipm̄ p̄mū mū-
dum ostendas q̄ magnis pctis: et p̄nt̄ p̄su-
les p̄mo minima p̄fiteri. **S**ic itaqz fac
cias vt exēplo pot? q̄ dicitis frat̄r em̄

des ne dicat tibi. **D**edice cura teipm. Et illud apli. Qui aliu doces: teipm no doces. **H**eu heu qm multi ppta pcta postponunt

Exemplu in Gita spa. Patres antiq se mel in quadā congregacione de multoz fratru vita z rebz plurimis detrahendo z iudicādo loquebatur Abbas pō tacebat. Postea pō egressus tollebat saccum ma gnu que impleuit arena: z posuit sup dor sum suu: z in paruo alio sacco misit arenaz aliā z portauit añ se. **V**identes aut frēs iquirebant qd hoc esset. **E**t rñdit di. **I**ste faccus q multa arenā habet pcta mea sunt qm multa sunt. **E**t ecce dimisi ea post dor sum meū: nolēs ea videre: **S**ed ecce pauca delicta pīs mei añ oculos meos posui et crucio. **I**n ipis condēnatis fratre. **S**z certe non oportet sic iudicare: sed magis d peccatis ppijs plangere. **S**icut g dicit **B**asilus. **I**n his omnibz considerandū est qm testit difficultatē alios iudicare. qz oportet vt primo seipos iudicent z conspiciat qd videt grauisimū oim: qz cum oculos cum cta videat exteriora tñ sup se visu nonyrit. **I**ta intellectus cū alienū corrigit pctm lē tū est erga ppioz defectuū pceptionem.

Tertius ar. **A**ud. zc. **L**aveat gynnusēs qz ne aliū iudicet cuz tñ ipē sūt eque vel magis reus sit. **D**icunt em iura. **D**e si milibz sile debet esse iudiciū. **L**ad legem faladiā. l. vl. **E**t de elect. **D**udū. **A**udite. **S**iqs comiserit homicidia multa: z veniat ad iudicē accusans aliu de vnico furto petens etiā rigore iusticie: nōne merito vuperandus esset z voce ppta condēnād? **E**xpone z applica notando illud **B**ernar. **M**ulti multa sciunt: z seipos nesciūt: ali os inspiciunt: z seipos deserunt

Sermo. iij. pro quarta dō
minica post Trinitatis.

Estote mise. zc. **I**psa creatura liberabitur a fuitute corruptionis in libertate glorie. **N**ioz dei Ro. viij. **H**ec quippe liberatio fieri nō pōt nisi p misericōdiaz dei q misericōdibz dat. **I**psa g creatura q nunc misericōdiam facit p dei misericōdiam liberabit a triplici miseria. scz

Periculo: um.

Dolorum/ et

Aimorum

De pma. ij. **D**ach. j. **D**e magnis piculis

a deo liberati magnifice gratias agimus

Hec dicunt existentes in hierlm celesti.

De scdo **E**sa. xxxv. **G**audū z leticiā obti

nebūt z fugiet ois dolor z gemitus. **D**e

tertio **L**eu. xxvj. **A**bsq pauore habitabi

tis in terravza. **S**alutatio.

Estote zc.

Primus ar. **A**n in oi ope dei simul cō

currant misericōdia et iusticia: **N**on.

Multi iusti in hoc pmiunt seculo. **H**oc at

videt iniustū. **C**ontra **P**s. **U**niversie

vni misericōdia z pitas. **R**idet **T**ho. j. par.

q. xxj. **N**ecessē est in quolibet dei ope mise

ricordā z iusticiā inueniri. **Q**uicqd enim

deus in rebz creatis facit fm puentē or

dine z pportione facit in q consistit rō iu

sticie. **S**p aut diuine iusticie sp psupponit

op misericōdie diuine z in eo fundat. **C**reatu

re em nō debet aliqd nisi ppter aliqd i ea p

existens vel pconsiderari qd ex sola boni

tate voluntatē diuine dependet: z sic saluat

rō misericōdie **U**n etiā in hoc q iusti puniunt

i h mdo apparet iusticia z misericōdia inqntū

p hmōi afflictiones aliq leuia in eis pur

gant et ab affectu terrenoz exuti in deum

magis erigunt. **H**ec **T**ho. **H**oc etiaz sic

declarat **B**on. i. iij. dis. t. vij. qz omia facit

deus ex affluentē bonitate in q est rō mise

ricordie: z nihil facit nisi qd deceat boni

tate suā in q apparet rō iusticie. **H**ec **B**o

nauen. **P**ro fun. **P**rima vtiqz cā oim ē

diuina voluntas ita q recte in psona dei

dici pōt illud **I**uuenalis. **S**ic volo: sic iu

beo: sit pro rōne voluntas. **T**ñ sicut dicit

Aristo. j. de celo. **D**eus nihil facit frustra.

Nia em facit ppter suaz pfectionum decla

rationē puta misericōdie z iusticie. **S**ed qrit

An in omni ope zc. **D**ic tñ. vt s. **E**x q con

cludi potest p solatio oim rā diuitū q pau

peritā sanoz qz egroz: rā existentū in p

spertate qz aduersitate. qm omnibz offert

misericōdia. **N**os itaqz diuites z q in psperti

tate gaudet, gaudete in dno qm vobis of

ferē misericōdia si pspertate bñ vtimini

Ad hoc quippe de^o ex sua misericōdia de

dit vob bōa tpalia vt sint vze salutē adiu

Domínica. III. post Trínita.

menta sunt reprobis: ita p̄bis sūt ad iūmē
ta p̄tūz. Sed heu dolēdū est qz mlti abu
tunt q̄ p̄f̄ m̄sdū deū obliuiscunt: p̄ m̄se/
ricordes: avari: festoz violatores zc. **Cō**
solamī etiā vos paupes q̄ penurias rad/
ueritates patimī: qm̄ m̄sdiam suaz yob
offert de. Nā vt d̄t Breg. Misericordit̄
de r̄palē adhibet seueritatē ne etnā iferat
vltionē. **D**igit̄ q̄m̄iseri sunt q̄ sua paup̄ra
te abutunt: furātes: murmurātes: impatien
tes zc. **A**ttēdite q̄so illō Jac. j. **D**e gau/
diū existimate fr̄es cū in varias r̄tatiōes
inciderit̄. **N**ec mirz: qz p̄ paup̄ratē z tri
bulationē mltiplicat̄ merita z fit purga
tio pctōz. **F**igura **L**eo. iij. **F**iliū isrl̄ q̄n/
to magz opp̄mebant: tanto magis cresce
bant z multiplicabant. **E**xpone notando
illud. j. **P**e. iij. **L**ōicātes ch̄i passiōibus
gaudete: vt i reuelatiōe gl̄ie e^s gaudeatis
exultantes.

Secūdus ar. **I**n p̄ced. zc. **N**ūc dicē/
Si de m̄sdia ad primū h̄nda q̄ no/
bis ē necessaria. **L**egē em̄ h̄ac de iustitū
vt q̄ miam fecerit/miaz p̄seq̄tur. et q̄ non
fecerit m̄sdiam: nō p̄seq̄tur miaz. **U**n̄ sic
h̄i **D**at. xxv. **I**n iudicio extremo maxie
fiet districta rōnis exactio sup op̄ibz mie.
Un̄ **L**eo papa ser. de appetitōe. **I**n sūmo
iudicio tāti estimabit̄ vt largitat̄ benigni
tas: vt tenacitat̄ impietas: vt p̄ plenitudie
oim̄ p̄tūz: z p̄ sūma oim̄ cōmissoz: z per
vnū malū illi in ignē mittent̄ eternū: et p̄
vnū bonū isti introducent̄ in regnū. **U**n̄
patet q̄ntū deo placeat mia: z q̄ntum sibi
displicet im̄sdia. **U**n̄ p̄uerb. xxij. **F**acere
m̄sdiaz magz deo placz q̄ victie. et **O**see
vj. **D**iaz volo z n̄ sacrificiū. **E**st nob̄ autē
duplex misericordia necessaria.

Prima est m̄sdia sp̄ualis cōdonatiōis
Secda ē r̄palis subuentiōis.

In h̄ ser. dicendū de p̄ma. **D**e q̄ **L**o. iij.
Donātes iūcē vobis m̄ erip̄t̄ siq̄s aduēz
aliquē h̄z q̄relā: sic z d̄ns donauit nobis.
Ad qd̄ etiā p̄tinere videt̄ illō **B**al. vj. **A**
rer alteri onera portate: et sic adi. le. ch̄i.
De h̄mōi at̄ mia cōdonatiōis p̄cpue sūt

Prima ē regl̄a negatiōis (tres regle
Secda est affirmatiōis
Tertia portatiōis.

Prima dici p̄t negatiōis: q̄ talē **S**i prio
tuo n̄ dimittit̄: nec de^s dimittet tibi. **D**at.

Si n̄ dimiseritis hoibz pctā eoz: nec p̄
vt di. yob pctā v̄ra. **U**n̄ **D**at. xxij. seru^s
nequā nolēs dimittere p̄seruo missus est
in carcerē **M**ed. v. zc. **S**ecda est regl̄a af
firmatiōis **S**i prio dimittis: z d̄ns pctā
tibi dimittet. **S**ecda. **S**i primū nos offē/
dentē placam^s: deū nob̄ recōciliam^s. **A**n
gust. **I**n manibz n̄ris z in n̄ro arbitrio po
luit de^s vn̄ saluemur. **D**imittit̄ inq̄t z d̄/
mittet tibi. **T**urpis excusatio ar̄ aut nulla
tibi erit in die iudicij cū fm̄ sniam tuā qd̄
fecerz ip̄e patierz. **S**z dices. **Q**uō erit r̄la
illa vera: cū aliq̄n̄ dimittēs vnuz pctm̄ nō
velit deserere alia pctā mortalia: **D**icēdū
q̄ tā in isto q̄ in alijs oibz p̄tuo ac tibi in/
telligēdū est q̄ sūt boni z meritoz: si fiat
cū debitz circūstātijs. **E**t iō dimissio dz fi
eri p̄t deū z ex charitate: et nō p̄t p̄ces vt
pecūias. **T**ertia r̄la. **Q**uāto largi^s prio
dimittit̄: tāto largi^s de^s dimittet tibi: vicē/
te **M**o. Lu. vj. **E**adē mēsurā. s. charitat̄ q̄
mēsi sue. reme. yo. **P**ōt aut̄ notari triplex
gradus idulgetiē. **P**rima ē largā z bo
na z sufficiēs: qm̄ vicz aliquis corde: ore: z
ope idulget. **S**z q̄rit **A**liq̄s idulget cor
de z aio: z i necessitate positō vult subueni
re: nō tñ vult inimico ore colloq̄: an suffi
cir: **N**otādū q̄ duplex ē signū dilectiōis.
Primū est sine q̄ nō p̄t exti^s cogit̄ act^s
interior dilectiōis: in cuius negatiōe apre
apparet signū odiū z rācoris: vt ē recedere
alio adueniēte: p̄tere faciē: negare saluta
tiōis: nisi h̄ agat ex iusta cā quā dz intuen
tibi exponere si bono mō fieri p̄t. sic faci
endo peccat mortali. **D**at. v. **S**i salutaue
ritz fr̄es v̄os tm̄ qd̄ apli fa. **N**ōnez et h̄nic
h̄ faciūt: **A**d alia aut̄ siḡ nō tenet nisi i cab
su necessitat̄. **S**ecda est idulgetiā largi
oz: cū offensus subito req̄sit̄ corde: ore: et
ope inimico etiā sibi iuriāt̄ idulget. **R**o.
xij. **S**i fieri p̄t qd̄ ex vob̄ est cū oibz ho. pa
ce h̄ntes. **S**i at̄ fieri n̄ p̄t n̄ facias disco
dias. **I**ō seq̄t̄. **N**ō vosmetipos defen. ch. s. z
date locū ire **T**ertia ē largissima z opti
ma: cū. s. offensus on̄ d̄t̄ offēdēt̄ siḡ amo
rose dimissiois. puta n̄ expectādo q̄ ab of
fendēte pctā venia: s. p̄uentēdo h̄uīl: vt
sic fm̄ **L**hry. duplicē gl̄iaz p̄seq̄t̄. qz. s. iū
riā p̄mo pass̄es z idulsiisti: z qz p̄mo roga
sti. **S**z q̄rit **S**icq̄s. p̄ximū odiuit corde tm̄
an debeat ventiam petere. **R**ūder **L**hry.

sup. **D**at. h. **D**. nō. qz regulariter q̄lis fu-
erit offensa talis dz esse reconciliatio. Est
aut signū maximū amorose dimissionis. qm̄
q̄s offendenti bñ facit vel orat p̄ eo. **E**cce
plum de ch̄is q̄ p̄ crucifixorū orauit. Et
in beato stephano q̄ p̄ lapidantibz genibz
flexis intercessit. vt h̄i Act. vii. iuxta illd̄

Dat. v. **O**rate p̄ p̄seqn. z calū. vos.
Eritus ar. **A**ud. zc. **V**idete q̄ ne p̄
pter misericōdie defectū p̄uenim̄i misericōdia. ma-
xime cū remittendū modicā culpā remissi-
onē obtinere possit magnorū p̄ctōz. **L**ex
de qd̄ finis ē artēdēd̄. **L**. de no. co. cōpo.
l. j. **E**t fines mandati diligēt̄ sunt obser-
uandi. **D**e officio z p̄tate iudicis delegati
Lum olim. **A**udite. **Q**uis oim̄ vīm nō li-
beter remitteret alicui in unā alape si illo
pacto possit apud regē obtinere veniā de
attentata regis p̄ditōe p̄pter quā ē dign̄
morte. **E**xpone z applica/ notando illud
Eccl. xxvii. **R**elinq̄ p̄mo nocenti tibi: z
sic deprecanti tibi p̄ctā soluent. hō homi-
ni seruat irā z a deo zc.

**Sermo. v. p̄ dñica. liij. post
Trinitatis**

Hortate mise.

Rz. **I**pi intra nos gemim̄? **R**o.
vij. vt sic ad misericōdiam pueniā/
mus. **G**emunt aut iusti intra se ex triplici
causa. vtz

Ex meozia dñice passionis
Ex angustia interne cōpunctiōis.
Et ex misericōdia fraterne cōpassiōis
De p̄mo Bern̄. **N**on ē de corpe q̄ non do-
let cū capite. **D**escōdo **P**s. **L**auabo p̄ sin.
no. lec. m. lachry. me. s̄tra. meū rigabo. **D**e
tertio **R**o. xij. **F**lere cū flet. **S**alutatio
Destore zc.

Rim̄ ar. **A**n diuina misericōdia trāscēdat
iusticiā? **N**ō. qz sunt idē realit̄. **C**ōtra
Jac. ij. **M**iscōdia superaltat iudic. **R**is̄.
Notandū q̄ diuine p̄fectiones p̄nt consi-
derari in se/ vel q̄ntū ad connotatū. **S**i in
se sunt cōles cū sint idē realiter z identice.
licz formalr differant fm̄ **S**co. viij. dist. j.
Si quantū ad connotatū: vna excedit aliā
sic scia potentia: z potētia voluntarē. **H**oc
supposito dī. **S**co. xxij. dī. liij. q̄ misericōdia su-

peraltat iudiciū. **P**ctā ei semel dimissa nū-
q̄ imputant. bona vō p̄ p̄ctm̄ mortale mor-
tificate aduentente gr̄a viuificāf ex sumā
miscōdia. **H**ec p̄ r̄sione. **P**ro fundamen-
to boni p̄ncipis ē tardiorē eē ad penāz ve-
lociorē ad p̄m̄ia. **Q**uidi? in epl̄is. **S**ed pi-
ger ad penas p̄nceps ad p̄miā velox/ q̄q̄
dolet quotiens cogit esse ferox. et **S**enec̄.
de bñfi. **N**ihil intelligit gl̄iosius p̄ncipe
impune lesō verēcundia peccandi facit cle-
mentia regent̄. hoc q̄ maxie spectat ad sū-
mū p̄ncipe plus vici vti misericōdia q̄ iusti-
cia. **S**um̄ q̄ q̄rit **A**n misericōdia. **D**ic r̄n. vt s̄.
Et q̄ concludē p̄solāone p̄ctōz si p̄ctā de-
ponere velint **S**ap. xj. **V**isereis oim̄ dñe
qm̄ o. po. vili. p̄ctā hoim̄ p̄pter p̄niam et
parcēs illis p̄ctis oibz qm̄ tua sūt q̄ amas
anias. **A**rtēdite miseri p̄ctōres: p̄uri: blas-
phemi zc. **M**aias vilipendit̄ q̄s dñs sic dī
ligit. **R**euertimini ait dñs (**E**zech. xvij.)
z viuite. qz vici si ad deū conuersi fuerit̄: p̄
suā misericōdiam vos reparabit ad vitā. **S**i
gura. ij. **P**aral. xxij. **D**anasses post ml̄
ta flagitia in babilōne duct̄ est vinc̄? qui
postq̄ coangustatus ē orauit dñm: p̄niam
agens: z reduxit eum dñs in hierl̄m in re-
gnū suū. **E**xpone. **D**anasses interpretatur
obliuio z siḡ p̄ctōre q̄ deū obliuiscit̄ z du-
cit in p̄fusione magnā p̄ exaggerationem
p̄ctōz. s̄z si p̄niam agat reducit ad pacē cō-
scientie q̄ signat̄ p̄ hierl̄m q̄ interpretat̄ visio
pacis **E**zech. xvij. **S**i impi? egerit p̄niaz
zc. vita viuet zc.

Secund̄ ar. **I**n p̄ce. zc. **N**unc de sc̄da
q̄ est misericōdia r̄p̄alis subuentiōis q̄
est duplex. vtz subuentio operose obscuri-
onis z amorose elargitiōis. **I**n hoc autē
fm̄one dicendū de p̄ma q̄ est triplex

Prima visitationis.
Sec̄da receptionis.
Tertia sepelitionis.
Prima igit̄ est obscuritio visitationis. s̄ in
firmorū incarceratorū z eos p̄solādo **E**ccl.
vij. **N**ō te pige. visi. infir. **E**t his ei i dile.
fir. **I**n dilectiōe in quā dei z p̄mi. **U**ñ et
ch̄is tale obsequium sic acceptat qm̄ sibi fa-
ctū **D**at. xxv. **I**nfirm̄? fui z visitast̄ me.
De incarceratis aut dī **H**eb. xij. **D**emē-
rote vinc̄torū tanq̄ simul vinc̄ti. **S**ic fac e
bat robias q̄ vt legit **T**ob j. pergebat per
oēs q̄ erant in captiuitate z monita salu-
m m 3

Dominica. III. post Trinitatis

dabat eis. **S**ecunda est obsecutio deuote se-
petitionis. s. mortuorum. **Ecc.** vij. **D**ortuo
non phibeas gram nec desis plorantibus in
solatione. et. ca. xxxvij. **C**oncede mortuis
et ne despicias sepultura eius. Sic faciebat
tobias/ vt patz **Tob.** ij. q. ppter hoc facien-
du prandiu dimittebat/ et ppter mortis peri-
culu h non omittebat. Et certe h op^o mul-
tu valet ad reuocandu hoiem a pctis p^o
meoria mortis. **Ecc.** vij. **D**eorare nouis-
sima tua et in eternu no peccabis. **C**er-
ta est obsecutio benigne receptionis. s. pe-
grinorum viatorum. **Heb.** xij. **H**ospitalitatem
nolite obliuisci. Per hanc em placuerunt q
dam angelis hospitio receptis. **U**n in ho-
spitatione chris se dicit recipi. **Mat.** xxv.
Hospes eram et collegistis me. **E**xem-
plu narrat **Greg.** in omel. sup illud euang.
Duo ex discipul^o zc. q. cum q^o ca p^o famili-
as multu hospitali aliqn suscepisset pegri-
nos et ex humilitate aqua manib^o daret ver-
tes sed accipiendu viceu illu cui volebat
dare non inuenit. **Q**u cu miraret: apparu-
it ei sequenti nocte di. **A**lijs dieb^o me susce-
pisti in mebris meis: hesterno aut die i me-
merito. **I**ho bn dicebat tobias **Tob.** iij.
Quo potueris esto misericors. et **Col.** iij.
Anduite vos sic electi dei vis. misericordie.

Tertius ar. **Aud.** zc. **C**onsiderate qm
frustra sperabis nisi miam alijs ipen-
deritis. **D**icunt iura. **F**rustra legis iplo-
rat auxiliu q in lege comittit. **D**e appella-
tionib^o **An.** str. et. ff. d. minorib^o. i. **A**uxiliu
in fine. **P**one casu. **R**ex statuit legē. **Q**ui-
cuq^o receperit milites meos et eis subue-
nerit recipia eu in domo mea et magnifice
diuitijs et honorib^o ditabo. **U**nus eos vi-
lipendit nec de eis curat an sit dign^o hono-
rari a rege: **C**erte non. **E**xpone et applica
qm de^o statuit legē misericordie his q miseri-
cordia fecerint et no alijs. imo **Fac.** ij. dicit
Judicium sine misericordia fiet ei q no se-
cent misericordiam.

Sermo. iij. p. eadē do. iij.

Estote mise-
ricors et misericors dñs.
Ps. cij. et. cx. **M**isericors i qua
trib^o generib^o hoim. vitz in se sperantib^o

se timentib^o et se diligentib^o. **H**ec tñ oia se-
inuiç comitant. **D**e pmo ps. **S**aluos fe-
cit sperantes in se. **D**e scdo ps. **Q**m fm al-
titudine celsa terra cor. mi. s. sup. et. se. **D**e
tertio **Ex.** x. **F**aciens misericordiam in milia
his qui diligunt me.

Estote zc.

Prim^o ar. **A**n teneat hō sic esse miseri-
cors vt etiā inimico suo remittat emē-
da: **S**ic. qz dicit dñs **Mat.** v. **B**enefacite
his q oderūt vos/ si q^o debeat bnfacere de
suo largiendo. qz emendā remittendo.
Rūdet **Rich.** in. ij. di. x. q. inimico peten-
ti veniā: et si hō teneat remittere signū ran-
coris. qz etiā rancorē teneret non penitēt
dimittere/ tñ no tenet dimittere satisfacti-
onē seu emēdā p iniuria. **S**z p illa sibi cō-
petit de iure actio in iudicio q iniuriantes
nisi forte sit hō talis status cui nō cōpetit
in iudicio tractari. **R**ō: si remitteret emen-
da hoc tribueret inimico incentiuū delin-
quendi. **T**al tñ actio q iniuriantē nō debz
fieri zelo vindicte s; iusticie. **B**on. s. o. dicit
q dimittere rancorē ē necessariū: et ad hoc
oēs obligamur siue inimic^o impugnet si-
ue veniā petat/ dimittere etiā nō solū ran-
corē: sed etiā signa rancoris hoc ē pfectio-
nis: nec ad hoc tenet hō nisi in casu vitz qm
humilit^o et deuote veniā postulat. **H**ec bo-
nauen. **P**ro fun. **D**is ira imoderata eti-
am q inimicos est vituperabil. **U**n dicit tul-
lius lib. de officijs. **N**on sunt audiedi qui
grauiter irascendū inimic^o putabūt. parē
dū est aut omnib^o se humiliantib^o. **U**n vit-
gili^o. vj. en. **H**eribi sunt artes pacis im-
ponere morē pccere subiectis. **S**z qnt **A**n-
teneat hō zc. **D**ic rñ. vt s. **P**ost rñ. dicas.
Non nob duz esse v; misericordiam alijs im-
pendes: vt misericordiam a deo mereamur ac-
cipere. **U**n signū qddā diuine electiois ē
misericordē esse. **I**uxta illd **Col.** iij. **A**ndu-
te vos sic electi dei scilicet et dilecti viscera mi-
sericordie. **E**t ex opposito signū est repro-
batiois imifericordē se alijs exhibere et du-
rū. **Ecc.** iij. **C**or duz male habebit i nouis-
simo. **A**udite auari: imifericordes: rapro-
res: paupez oppressores: alioz exhereda-
tores: et vos etiā q alijs indulgere nolen-
tes vindictā expetitis et maledicatis impcan-
do. **C**erte rigorē diuine iusticie sup vos cu-
mulatis. **F**igura **P**harao et alij egypti

crudelitate pleni sumersi sunt in mari. **Exo.** xiiij. Sic misericordes in inferno demerunt. **Mat.** xxv. Principali ieremiam reprobi propter misericordiam etc.

Secundus ar. In pte. etc. Nunc de alia que est subuentio epalis largitionis que proprie dicitur elemosyna. Ubi est notanda triplex consideratio.

Prima inductionis.

Secunda discretionis.

Tercia additionis.

In hoc ser. dicendum de prima ubi est notanda triplex consideratio ad elynā inductiua

Prima est consideratio naturalis conformitatis

Secunda est consideratio legalis autoritatis.

Tercia est consideratio multiplicis utilitatis

Prima igitur etc. quia naturaliter frater sumus: nec

aliquid unum accidit quod alteri accidere non possit.

Malach. ij. Numquid non unum est pater omnium nostrum.

Secunda est consideratio legalis auctoritatis

ut dicitur **Mat.** ij. Quis clementiam non habet

ut non adimplet legem christi. **Ubi sic dicitur Tho.** ij.

ij. q. xxxij. Elemosyna est in precepto sed tamen cum

sit preceptum affirmatiuum non obligat per se

semper quia quod recta ratio requirit considerata facultate

dantur et necessitate recipientis. **D**are ei

elemosynam de superfluo tam nature quam persone

quod statui decenti est in precepto: etiam si pauperes

extreme necessitate non compareat: dare etiam

ei que est in extrema necessitate est in precepto.

Amb. Pasce fame morientem: si non pauperem

occidisti. **A**lias elemosynam dare est in consilio

secundum **Tho.** Nec oportet excusationem future

necessitatis prendere ultra probabilia signa.

Sic fecit Elimelech. **D**e quo dicunt hebrei super

Ruth. j. quia propter famem que acciderat illi illa provincia

multi pauperes recurrerant ad **Elimelech**

virum noem: quod dicitur erat. sed propter

avaritiam duxerat ei pauperibus como

dare vel dare. **I**o ad fugiendas eorum iporum

tunitates exijt de terra israel cum mobilibus

bonis que habebat. **I**o diuino iudicio peregrinus

obijt cum filiis in egestate. **U**bi regressus

noem in terram suam dicit. **E**gressa sunt plebs

na scilicet diuitius et filius et vacua me reduxit

dominus. **S**ed forte dicitur. **Q**ue iuste possident

denique retinent. **A**udi **Amb.** xlvij. dis.

Sicut hi. Esurientium panis est quem tu de

genes: nudorum indumentum quod recludis.

Tercia est consideratio multiplicis utilitatis

1. Tim. iij. Pietas ad omnia utilis est. **V**ale

etiam ad equalium multiplicationem. **P**rouer.

xxvij. Qui dat pauperi non indigebit. **E**t

Prouer. iij. Honora dominum de tua substan

tia et replebunt horrea tua saturitate etc.

Sicut autem dicitur **Prouer.** xiiij. Honorat dominum

qui misereatur pauperis. **I**tem valet ad conscientie

iustificationem. **P**er de conuersione **Act.** x. quod

elemosynas venit ad gratiam dei. **E**t **Tob.**

xij. Elemosyna a morte liberat et ipsa est que

purgat peccata **Tob.** ij. Elemosyna ab omni

peccato et a morte liberat et non patietur anima

ire in tenebras. **U**bi **Dan.** iij. **C**onsuluit

daniel nabuchod. dicens Peccata tua elemo

synis redime. **Q**uod quia non fecit in bestia mu

tatus est et de regno eiecit. **P**ropter peccata

dicit **Glo.** ambrosij super illud. **1. Tim.**

iiij. Pietas ad omnia utilis est. **D**is summa di

scipline christiane in misericordia et pietate qua

aliquis sequens est lubricum carnis patitur si

ne dubio vapulabit: sed non bibit. i. ut dicit

Tho. i. iij. dis. xlvj. dispones per hominum opera

ad non pereundum. **I**tem valet ad meritorum

accumulationem quia tale opus acceptat christi

acti ei exhiberet. **M**at. xxv. **Q**uod unum ex mi

nimis meis fecistis: mihi fecistis. **E**t

plurimum de beato **Hartino** qui postquam vestitus

uit pauperem: sequenti nocte vidit christum

illa veste indutum etc. **E**st etiam exemplum

in vita **Joannis elemosynarij:** de **Petro**

teloneario cuiusdam nudo obuianti sibi ves

tem dedit qua indutus erat. **P**ergens au

tem pauper ille erubescens tam preciosave

ste induit dedit uni venditori ut venderet.

Et cum transiret petrus vidit vestem sus

pensam ad vendendum: unde tristatus re

diens in domum suam sedebat plorans et co

gitans quia non fuit dignus ut haberet me

moriam mei egenus. **L**unquam sic anxietas ob

dormiuit. **E**t vidit quendam pulcherrimum

sicut solem ferentem crucem super collum qui di

xit sibi. **Q**uid ploras **P**etre: **E**cce ego ve

stior veste illa quam egeno dedisti. **A**d se

ergo reuersus cepit beatificare egenos di

cens. **V**isit dominus si inops dominus me

us christus fuit nisi mortuus fuit tanquam unum ex

eis. **E**t accessit notario suo quem emerat

Domínica. iiii. post Trinita.

dixit ei. Duc me in scām ciuitatez z vede me vni chriano z p̄ciū da paupib. Nota/ rio aut recusante: dixit ei. Si me nō vedi/ derz: ego vendā te barbarz. Obediuit q̄ ei et duxit eū in hierlīm z vedit eū cuidā ar/ gentario p̄ triginta denarijs q̄s dedit pau perib. Ille aut petr⁹ coq̄nabat dño suo et lauabat scutellas: affligēs se scitimo maḡ. Vidēs aut dñs p̄p̄ eū se p̄spicitate h̄re: di/ xit ei. Volo petre liberare te vt sis de celo frater me⁹. Ille p̄o recusant. Alij aut ser ui hēbāt eū tanq̄ amēte: z mltā cōquicia ei inferebāt. Cūq̄ postea dormiret appa rebat ei ch̄s indut⁹ ves̄te quā dederat ege no: tenēs p̄dicta triginta numismata dices. Noli me s̄: eē s̄ petre: ego suscepi p̄ciū tuū et ego tibi restitua. Petr⁹ ḡ sic in hūilita/ te z pauprate ch̄o seruēs: postmodū fe/ liciter vitā finit. Nec dubiū q̄n magnū in celo thesaurz inuenerit. iuxta illud Lu. xviij. Da paupib. z hēbis thesaurz i celo.

Tertiar. Aud. zc. Videte ḡne deo si tis ingrati q̄ oia dedit vob. B: nis em ingratitudo est possidere bona dei z nō hil elargiri filijs dei. Audite q̄ lex d̄t. Li berti ingrati p̄onis i fuitutem redigunt et fili⁹ emācipat⁹ p̄i ingrat⁹ in p̄mā redi/ git p̄ratem. L. de inḡ libe. l. j. Vñ et c. finali de donatōib. h̄: q̄ p̄p̄ inḡtudinēz reuocat donatō. Illā aut ingratitudinēz cōmittit lib⁹ q̄n indigēti p̄ono alimēta denegat. L. d̄ alēdis lib. l. Alimēta. Done casum ad lōgū z applica q̄m talē ille q̄ neq̄ gat alimēta idigētib. q̄ sūt ch̄i mēbra. iō sibi negabit dñs misericordiam. Prouerb. xxi. Qui obturat aures suas ad clamorē pau perz: z ipe q̄z ad deū clamabit z nō exaud.

Dñica q̄rta post Trini. Sermo. viij.

Estote mise.

Erc. Quō miseref p̄ filioz. mi/ sert⁹ est dñs timētib. se: q̄m ipe cognouit figmētū n̄m. ps. cxiij. Triplex est ibi notāda p̄sideratio dispositiua ad cōse/ quendam misericordiam.

Prīma ē desiderāde assimilatiōis Quō miseref pater filioz.

Scōda obseruāde condiciōis. misertus est dñs timentib. se.

Tertia notāde ratiōis. q̄m ipe cognō uit figmentū nostrum.

De p̄ma Esa. lxxiij. Tu p̄ n̄ es z nos iurū. De p̄ba Lu. j. Et mia er⁹ a p̄genie in p̄genies t̄i. eū. De tertia ps. Recor/ dat⁹ ē q̄m puluis sum⁹: hō s̄c fenuz: dies er⁹ tanq̄ flos agri zc. Salut. Estote zc

Prim⁹ ar. An misericōdia sit virt⁹? Q̄ n̄ Misericōdia ipedit p̄siliū. iuxta illd̄ Sa lustij. Dēs hoies q̄ de rebz dubijs p̄sultāt ab ira z mia vacuos eē decet. Nō em̄ ani/ mus facile vez. puidet vbi ista officunt.

Cōtra. Aug. d̄ ciui. di. ix. li. Lō ge meli⁹ z humani⁹ z pioz sensibz accommodat⁹ in cesar⁹ laude locutus est. vbi ait. Nulla de p̄tutib. tuis nec admirabilior nec p̄rior: mi sericordia ē. **R**ñ. Tho. ij. q. xxx. Dia i importat doloz de miseria aliena. Iste at doloz put ē mor⁹ appetit⁹ sensitui: passio est. nō virt⁹. put aut d̄r act⁹ appetit⁹ intel/ lectui: s̄m q̄ alicui displicet maluz alteri⁹: ille act⁹ put ē a rōne regular⁹/ est act⁹ p̄tu/ ris. Salusti⁹ aut loquit de misericōdia. put est passio nō reglata a rōne. Hec tho. **P**ro fundamēto. Dis virt⁹ ē circa ardua z dif/ ficilia. iuxta illd̄ Quōd. de arte. Est nulla nisi ardua p̄. Et Arist. ij. Eth. d̄t. q̄ vir tus ē circa difficile. qd̄ em̄ est facile/ oim̄ ē. sed qd̄ ē difficile nō ē nisi p̄tutē h̄ntis. Est aut difficultas in exhibēda alijs mia p̄p̄ recurrationē nature ad seipam. Cū ḡ q̄rit An mia zc. Dic rñ. vt s̄. Ex q̄ cōclude q̄ studere debem⁹ iuicem inisereri: nō ex ani passioe: sed ex recta rōne. Misereamur ḡ auiaz p̄ncipalr: nō cozpoz. Sic misereamur p̄sonis vt tñ nō faueam⁹ vicij. Nam vt h̄. xxij. q. v. Qui vicij. Misericōis n̄ est q̄ parat vicij. et. xxij. q. viij. Legl. et c. se. Crūdelitas nō est crimia punire: z pie/ tas. Audite iudices q̄ p̄p̄ auariciā z m̄ie ra omittitis p̄mitiū iusticiā: aut etiā p̄p̄ fauorē z amicitia m̄udana: aut cozpalem cognationē aut affinitatez. Audite z vos rectores pueroz q̄ ex timore m̄udano aut hūano aut inordiato fauore corrigere des/ sistit. Audite z vos o parentes z p̄fesa/ militas zc. Audite vniuersi: caute ne coz misereami in detrimentū anie. Nō ibi est mia sed crudelitas. Bern. Que em̄ misere/ ricordia ancillā reficere z dñam interfice/ re. Notate: verecūdiū est maḡ p̄ncipi q̄ vi

lis seruus ei et tumelia inferat. Magn' q' dem pnceps est spūs hūan'. Ps. B'ia et honore co. eū d' z p'sti. eū zc. Illuſſim' ar ſeru' est corp'. Eſa. xl. Dis pro fenum.

Figura. Nabuzardan pnceps co'p' de/ ſtruxit hierlm ex pcepto nabuchodono/ ſor: vt h'z. iij. Re. xxv. Spūalr Nabuzar/ dan q' palea interpretat: corp' ſigr: hieruſale ſpū q' fact' ē vt videat deū in eterna pace Nabuchodonoſor q' interpretat ſedes in ang' ſtia: diabolu. Bern. in medif. O ania inſignita dei imagle: decorata ſilitudie zc. qd tibi cū carne tua: nunq' vilt' ſterq'linū inueniſti.

Secūdu ar. In pced. zc. In h' de ſe/ ſcūda q' est pſideratio diſcretiois qu' est notāda triplex

- Prima reſpectu datiōis
- Secūda reſpectu receptōis.
- Tertia reſpectu ordinationis.

Prima igit' zc. ſz q' ad dātes. Non pnt oēs elemoſynā dare. De reb' em' extiori/ bus ſm q's aliq's ſubjcti ſupiori nō p't ele moſynā facere. niſi q'ten' est a ſupiori com miſſum v'l p'miſſum. Notādū q' p' ſūt q't' tuoz genera hoim' q' nō pnt elemoſynā fa cere niſi ſub cert' modis a iure aut appro/ bata p' ſuetudine aut a ſupiori p'ceſſis. vicz clētes: p' ſitentes: vxores: z ples. P'io clētes. q'a ſm Tho. in. iij. di. xv. Serui z ancille z famuli q'uis ſint libere cōditōis non pnt elemoſynā dare de reb' dnoꝝ ſine eoꝝ p'ſenſu: niſi panē z h'mōi de qb' cōſta re pōt q' placet dño. Scdo p'ſitētes. ſz paup'tatē in religione: q' dare non pnt ſm Ray. qz nihil hnt. niſi forte aliq's admini/ ſtrationē aliq'uz habuerit. tunc em' pōt z debet elemoſynā facere. qz qd religioſ' ſu/ peſt: in p'as cauſas erogādū est: vt h'z. xij. q. j. c. Quia tua. Si tñ eſſet tal' adminiſtra/ tio de q' ſtatutū est q' q'cqd ſuſeſt ad mo/ naſterū v'l ad aliq'ē ſp'ealē vſum reſidat tunc elemoſynas exceſſiuas ſine p'ſenſu fa cere nō deberet. Tercio vxores. de qb' dicendū ſm Sco. in. iij. di. xv. q' vxoz de reb' viri. ſ. pane: vino: z h'mōi q' de appro/ bato iure ſolēt ad diſp'ſationē vxoris p'ti/ nere pōt elemoſynas moderatas facere. n' tñ exceſſiuas reſpectu facultatū: niſi de cō/ ſenſu mariti. De alijs aut' reb' ſue diſpen/ ſatiōi nō cōmiſſis nec cōceſſis: nō pōt. Si

ſo res paraſernales habeat v'l p'rias p'ch/ ter dotē: aut q'cqd de p'ſuetudine p'ie vxo ris est: de his pōt. Si etiā est mlier lucro/ ſa: de lucro pōt: qn' vicz exhibita debita gu b' natiōe dom' de opib' ſuis lucraſ. Nec intellige deducendo expēſas vic' ſui. q'a vir tenet ad oia h'mōi tā p'pter dotē q' p'p' obſequium. Eſt mlier in ſcdo m'rimonio habet filios ex p'mo q' n' hnt actōez aliq'ā z matrē: nō pōt z mariti prohibitiōez eis aliq'd dare: niſi ſic alijs paup'ib'. Sec' tñ ſi hnt actiōem: vt qz obligata ē eos alere. ſz cū ſint ipubes: vel qz ambo iuges bo na eoꝝ poſſidēt: a' alia iuſta cā. Tūc em' etiā marit' tenet eos alere. qz m' cū ſuis onerib' ad maritū trāſit. Quarto ples. Nā filiū familias adhuc ex'ns ſub pater/ na p'tate lz vti poſſit reb' parentū ad ne/ ceſſitate p'ia: tñ ſm Tho. n' pōt alijs da/ re. qz nōdū est dñs rez. Idem iudiciū est de pupillis z etiā de furioſis z amentibus ſub tutorib' exiſtētib'. Terū ſi iuſſa/ nullas adhuc ex'ns ſub paterna p'tate ha/ bet aliq'd peculiū caſtreſe. i. qd ei datū est a p're vel alijs occaſiōe militie. v'l qd ipe ſi/ bi adq'ſiuit ex militia. v'l peculiū q'ſi caſtre/ ſe. ſ. ex aduocatiōe vel alio officio publico p'cepit: tunc pōt de his elemoſynas facere ſm Ray. quia q'ntū ad ho' c'ceſſet p'famī lias. De eo ſo qd aduenit ei q'cunq' alia cauſa ſiue a m're ſiue ab extranea p'ſona ſi/ ue de alijs opationib': nō pōt elemoſynaz facere. Notādū tñ q' oēs p'dicti in extre ma neceſſitate dare poſſunt elemoſynam indiſtincte. Nam in hoc caſu liceret etiā furari. als aut' nō. Secūda est diſcretio reſpectu receptionis. ſ. q' ad recipientes. q' non oib' licet elemoſynas recipere. Vñ no/ tādū q' p'ncipal'r t. ſ. ſunt genera hominū q' obligant ad elemoſynaz reſtitutionem. Primi ſūt q' recipiunt ab his q' dare non pnt: vel etiā ab his q' ſunt debitis iuſt' ob ligati ſi p' hoc ſiunt impoſerēs ad ſoluen/ dū. Scdi ſunt qui recipiūt elemoſynas fraudulēter. Vbi notādū ſm Sco. i. iij. q' ad iuſtā donationē tria req'runt. P'ū mū: libertas ex p're dant': p'pter cui' defe/ ctum nō pnt ſup'dicti dare. et etiā ex parte recipientis: p'pter cui' defectū ſiatri mino/ ri pecunia dari non pōt: nec alicui ſubdito religioſo cui non est tradita adminiſtratio

Domínica. III. post Trinitatis

dari potest aliqd sine scitu z licetia supio/
rū. qz nō est capax alicuj? ppteratis. **S**e
cū dū est q sit volūtas recipiēdi ex pte ei?
cui sit donatio. qz nisi oblatū recipiat do/
mīnū nō trāffert. Et q̄ caueat q̄cūq; obla
ta refugiūt in manifesto. sed postmodum
clā auferūt: q̄a furtū cōmittunt. **T**ertū
est q sit trāslatio liberalis ex pte donātis.
ideo q̄cūq; generalr coact?: circūuēt?: vel
decept? donat: nō mere donat: nec valet il
la donatio. **S**ēc? fm Sco. deceptus ab eo
cui donat q̄ntū ad illā rōnez ppter quā do/
nat nō simplr donat. **U**nde fm Innoc. et
Hostien. hypocrita q̄ reb nomie boni viri
multa q̄siuit: tenet ad restitutionē. vt pa/
ter. riiij. q. v. c. fi. et c. **Q**ui habet. s. **S**ed
hoc. **D**e talibus loquit dñs **M**arci. xij. et
Matt. xxij. **T**alis aut debet taliter adq̄/
sita alijs deuotis erogare. **T**ertij sunt q̄
elemosynis abutunt dānablr. **E**t h du/
plicif. **P**rimo/qñ dat elemosyna sub cō
ditione quā suscipiēs nō exequit: tūc si re/
cipiētī p̄stat de p̄cisa intentiōe dant?/obli
gat ad restituendum: vl ad sufficiēter p se
vl p̄ aliū supplendū fm intentionē dantis.
Secdo/qñ elemosyna in supfluitate con
sumit vel in reb illicitis. **U**n̄ dē Archid.
xliij. di. vbi in textu mlt̄a tangunt de con
uiujs z comensatiōib; clericoz: q̄ hmōi re
nent ad restitutionē q̄druplici rōne. **P**ri
mo rōne dati. qz data sunt illis vt orēt p
offerētib;: z inde paupes alant. **S**ecdo ra
tione furti. qz subtrahūt illi q̄ parat? eēt fa
cere seruitiū qd donās petit. **T**ertio ra
tione sacrilegi: qz defraudat totā ecclesiā
cui p̄desse deberet suis orōnib;. **Q**uarto
rōne odq: qz cū is q̄ displicet ad incedēdū
mittit: irati anī? ad deteriora puocat: vt
ait **H**iero. p̄missum victū de bonis altar?
nō abusum. **P**reterea p̄cipif. c. **E**rigit. li.
vj. de censib; q̄ visitatores restituāt ea q̄
ab eis recipiūt q̄ visitant. lz ea mūera libe
re data videant ipsi visitatozib; aut eozū
familijs. vt patet ibidē. vbi p̄cipif q̄ i du/
plū restituāt/aliōqn grauiorib; p̄catis sub/
ijciunt. **U**nde tbi in textu z glosa. **T**er/
tia est discretio respectu ordinationis. s. q̄
ad ordinē dādi: cū nō potest vnus omnib;
satisfacere. **U**bi n̄quē occurrunt. **P**rimo
fides. **F**idelis em̄ p̄ponēdus ē infideli ce/
ter? parib;. **B**ala. vj. **O**pemur bonum ad
oēs: maxie aut ad domesticos fidei. **S**e
cūdo necessitudo siue p̄pinqtas. p̄pinqs ei
lege nature p̄p̄a q̄ obligamur. **T**ra tñ de/
bet subuenire suis q̄ cam p̄stet necessitas:
nō carnalitas. **T**ertio bñficiū p̄i? accē/
ptū. qz magis est reddendū debitū q̄ gra
tuitū dandū: vt hz etiā p̄hs. it. **E**t h **D**a
xime aut obligamur fm **P**au. j. **T**imo. v.
his q̄ laborāt in p̄bo z doctrina. **Q**uar/
to meritū. **D**elictozib; em̄ p̄i? est subueni/
endū. **E**ccl. xij. **D**a bono: z ne recipis pec
catorem. s. ad fouendam ei? maliciām: sed
bñ ad nature sustentationem si indi gear.
Quinto tēpus. qz ceter? parib; senes sūt
p̄ferēdi. **S**exto necessitas. qz magis ē dā/
dum pl? egētī. **S**eptimo debilitas. imo
fm legē q̄ laborare pōt z se imiscet elemo/
sine/redigit in seruitutē impatoris. **L** de
mēdicā. vali. l. j. li. xj. **I**n necessitate tamē
null? est denegada elemosyna: nec etiā ex/
cōcatis. vt patet. xj. q. ij. c. **Q**m̄ multos.
in sine. **O**ctauo modus. vt nō totū vni:
nec siml effundant opes nisi forte quis ex
toto veller relinq̄re seculū. vt patz. lxxxvj.
di. c. **F**rater n̄rm. **N**ono nobilitas. **U**nde
lxxxvj. di. c. **D**ñs. **C**ōsiderāda est i largi/
endo etas atq; debilitas: nōnūq; etiam
p̄cūdiā q̄ in genūos pdit natales. **G**losa.
Nota p̄cūdiā eē signū nobilitat?. **E**t hoc
p̄sertiz ē attēdēdū in his q̄ ex diuitijs sine
vicio suo ceciderūt in egestatē. **H**ecitaz
sunt obseruāda q̄ntū possibile ē in elemosy
naz largitōe: circa quā multū insistere dē
q̄ habet vnde. **S**ic em̄ facientes thesau/
rizāt in celo z sibi palatiū edificāt. **E**t
plū legit in vita **J**oā. elemosynariū. **C**um
qdā eps **T**rullus noie iussz ad alexādriā
z trīginta libras auri expēderet. p̄ palatio
mū suā: monuit eū dī. **H**oc esse edificium
et thesaurū epoz refouere paupes christi.
Qui ad ei? p̄dicationē aux p̄dictuz tradidit
ipsi ioāni ad dādū paupib;. **S**z postea
volēs cū esset auar? decidit in lectum **U**d
audiēs **J**oānes: aux ei remisit. qui statim
curat?: itez iuitatus cum eo comedit. **E**t
postmodū in extasi posit?: duct? est ab ang
gelo ad palatiū mire pulcritudis nimium
hñs splēdorē z portā aureā in q̄ erat scri/
ptū. **H**ec fuit req̄es eterna trulli epī. **Q**ui

cū hoc legeret: accēdens mirā pulcritudī-
nē: dicit angelus. Deleat hūc titulū z scri-
bite. Hec reſes erit Joannis patriarche.
Hac ḡ viſiōe territ̄ ep̄s trullus: nō ſoluz
p̄dictas aurī librās paup̄ibz d̄p̄ gaurit: ſed
etiā poſtmodū magnū elemoſynariū factū
eſt. Tob. iij. Fiducia magna erit corā dō
elemoſyna oī fa. eam.

Erit ar. Aud. zc. Satagite o diuī-
tes p̄ v̄ra ſacr̄ate elemoſynas diſcre-
te ſacr̄are. Nā a deo ſunt vobis ꝓceſſe z cō-
miſſe: de q̄b̄ eſt̄ etiā corā deo rōnem red-
dituri. Horate q̄d h̄z. xvj. q. ij. Sane. Ra-
tione reddere tenent̄ iſeriores ſup̄ioribz de
cura cōmiſſa. Et. l. p̄bz. L. de ep̄is z ele-
ric̄. Cū pla cōmittunt̄ ab eo plura exigi-
mus. Pone caſū vt videbis z applica no-
tādo illud Greg. in hōme. Cū creſcūt do-
na: rōnes etiā creſcūt donoz.

Sermo. viij. p̄ eadē dñica. iij. p̄ Trjn.

Estote miſe.

Erc. Diſcratiōes eius ſup oīa
ppa ei. P̄s. cxliij. Hoc maxie
d̄z triplici rōne. v̄icz Rōne maioris ſuaui-
tatis. Rōne maioris v̄rilitat̄. Rōne ma-
ioris p̄prietat̄. De p̄mo p̄s. Suavis eſt
dñs in eternū miā eius. Idē. Et audi me
dñe qm̄ benigna ē miā tua. De ſcōdo p̄s.
Delior eſt miſcōdia tua ſup v̄itas. Pro-
tertio d̄z in collecta. De q̄ cui p̄p̄iū ē miſe-
reri z parcere. Estote zc.

Prim ar. An miā ſit maxia p̄tutum:
D̄z. ſic. Sup illō. j. Timo. v. Pietas
ad oīa v̄tilis eſt. d̄r Amb. Diſ ſūma diſci-
pline ch̄riane in miā z pietate eſt. Cōtra
Lol. iij. Induite vos ſic dilecti dei viſce-
ra miſcōdie zc. Poſtea ſubdit. Sup om̄ia
charitatē h̄ere. R̄det Tho. in. ij. q. q.
xx. Miſcōdia ſm̄ ſe maxia ē virt̄. qz ad
eā p̄tinet q̄ effundat. et q̄d plus eſt q̄ ali-
orū defectū ſubleuet. et hoc eſt maxie ſup̄-
ois. Vñ z miſereri ponit̄ p̄p̄iū deo. et i h̄
d̄z et d̄p̄otētia maxie manifeſtari. Sed q̄
ad habentē miā nō eſt maxia virt̄: niſi il-
le ille q̄ h̄z ſit maxim̄ q̄ nullū ſupra ſe ha-
beat. Si aut̄ q̄ ſup̄ ſe habet aliquē meli-
conungi ſup̄iorū q̄ ſupplere defectū infe-
riorū. Jō charitas p̄ quā hō v̄nit̄ deo po-

tior eſt q̄ ipſa miſcōdia. Sed inter p̄tutes
q̄ ad primū p̄tinet potior eſt ipſa miſcōdia
ſic ē potioris act̄. Hec Tho. Pro ſun-
ta. Nō dubiū qm̄ miſcōdia z pietas ſunt
muſtū grate dō. Quōd. li. faſtoz. Nā deo
pietas p̄ m̄ere diuine gr̄a ē. et Claudian-
Sis pi- in p̄mis n̄ſcū vincamur i oī Du-
nere: ſola deos eſt clementia nob. Vñ et
p̄hi maxie attribuit̄ miſcōdiam diuine maie-
ſtati. Vñ Sene. ad Lu. Admittit de- et
aſcēdentibz manū porrigit. manū v̄icz mi-
ſericordie. Querit ḡ An miā zc. Dic rñ.
vt ſ. Poſt r̄ſionem dicas. Horate itaqz
qm̄ in mie opibz cū ex charitate p̄pter deū
fuit̄ magna eſt meritorū cumulatio z excel-
lētia. Nā ibi v̄trūqz p̄currit: et p̄iunctio cū
ſup̄iorū: z ſuppletio defectūz inferiorū.
Ideo Tob. iij. poſtqz dictū eſt. Quō po-
tuer̄ miſericors eſto zc. Sequit̄. Premiū
bonū tibi theſaurizas in die neceſſitatis.
Econtrario p̄o imiſericordes iram dei ſui
exaggerant. Accēdite o auari: pauperum
opp̄ſores: v̄ſurarij: et qui raro aud̄m̄ q̄
vult̄ aliqd paup̄ibz elargiri. Audite q̄ la-
bores pauperz gratis accipitis z mercena-
rios tarde z dimiſſe ſoluitis. Hec certa
a deo vindictam exp̄tunt. Jaco. v. Ecce
merces op̄arioz veſtrozū que fraudata ē
a vobis clamat: z cla. e. in au. dñi ſabaoth
introiuit. Estote ergo miſericordes pau-
peribus in terra vt z miſcōdiam in celo in-
ueniatis. Horate. Cum aliqui tranſituri
ſunt per viam per quam non audēt pecu-
niam portare: dant campſori pecuniā ſub
chirographo: recepturi eā in terra ad quā
pergunt. quia campſores illi in patria illa
habent ſocios ad huiusmodi ſatisfactio-
nem paratos. Spirituāliter. Sumus in
patria vnde non poſſumus aurum z argē-
tum extrahere. quia vt dicit Bern. in q̄-
dam ſermone. Hundus iſte talem inſti-
tuit ſanitorē vt inde nihil aſportari p̄mit-
tat. Debet ergo q̄rere capſores q̄ p̄ ſoci-
os quos habent in patria ad quā rēdim-
nobilis ſatisfaciant. huiusmodi ſunt paupe-
res qui ch̄riſtū habent ſocium in celo zc.
Figura Tob. iij. ca. Tobias dedit ga-
belo decem talenta ſub chirographo. Et
cum deueniſſet ad paupertatem: miſit ſi-
lium qui decem talenta et ſponſam cum
hereditate domus Raguelis retulit z inq̄-

Dominica. III. post Trinitatis

columnis reuersus: p̄i visū restituit. Do-
raliter per tobiam intelligit diues dans pau-
peribus sub spe retributionis eterne et ad
euangelij q̄ tandē sp̄m emittēs ad terrā re-
tributionis recipit q̄d dedit. s. misericōdia et
fit heres regni celestis: et in nouissimo re-
diens ad corpus dormiens in tenebris
ipsum illuminabit et c. Augustinus in qua-
dam epistola. Si vis esse mercator opti-
mus da q̄d potes retinere. vt recipias q̄d
non potes amittere.

Secundus ar. In p̄ce. et c. In hoc dicen-
dū de tertia q̄ est consideratio diti-
onis. vbi sunt notanda septē conditiones
elemosyne faciende q̄ tangunt in p̄bo Sa-
chel di. Lu. xix. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ
ra dñe do paup̄ib. **P**rimo elemosyna d̄
esse p̄mpta. q̄ dicit Ecce. q. d. Non ē pra-
stināda elemosyna Proverb. iij. Ne dicas
amico tuo vade et reuertere/cras em̄ tibi
dabo: cum statim possis dare. Et macrobi-
us lib. iij. saturnaliū Pars bñficiū est q̄d pe-
titi cito des. **S**ecundo d̄ esse copiosa/ di-
midii. Tob. iij. Si multū tibi fuerit abū-
danter tribue. **T**ertio debet esse bona
i. d̄ reb̄ bonis non infectis aut marcidis.
Iō d̄ bonoꝝ. **Q**uarto d̄ esse p̄pria. i. de
bonis p̄p̄is n̄ alienis. Iō d̄ zacheus meoꝝ
rū. Un. j. q. j. c. Nō est. d̄. Bre. Nō ē putā-
da elemosyna si pauperibus dispenset q̄d ex
illiatas reb̄ adquiret. Glosa autē dicit ibi.
Non em̄ causa pietatis faciendā ē iniquitas
vt patet. xiiij. q. v. c. Forte. et. xiiij. q. v. ca.
Polite. Aug. dicit. Polite velle elemosy-
nas facere de fenore et vsuris. **Q**uinto
debet esse ordinata. vt. s. fiat pro dei hono-
re: proximi salute: et p̄pria vtilitate: non p̄
vana gloria. Un̄ zacheus addidit: dñe. i.
p̄ tuo amore et honore. Ideo christus dicit
Mat. v. Cum facis elemosynā noli tuba
canere ante te: sicut hypocrite faciunt in sy-
nagogis et in vi. vt hono. ab hoib. Amen
dico vobis: receperūt mercedē suā. **S**e-
cundo debet esse liberalis. vt non fiat p̄ susce-
ptis seruitijs. naz sunt pleriq̄ q̄ pauperes
laborare cogunt: et postea illis noie elemo-
syne aliqd̄ tribuūt. Propterea dicit zache-
us: do. i. non vendo sed liberaliter dono.

Septimo debet esse discreta. vt des his
q̄ indigent cum animi cōpassione. Leo pa-
pa. H. benib. dare: nihil aliud est q̄ p̄de

re. Hec notate. o diuites q̄ diuitias habe-
tis: vnde elemosynas facere debetis: nec
tardetis dare vsq̄ ad mortē. **E**xemplū
ad p̄positū. Dicebat sc̄ta Lucia m̄i sue.
Nō morieris das. iō das: q̄ tecū ferre nō
potes. Da igit̄ dū viuus et mercedē habe-
bis. Aliud exemplū. Legit q̄ eremita q̄
dam vidit in visioe multas anias in diuer-
sis statib: inter q̄s vidit vnū virū sedentē
et stabat vna mensa repleta oib. bonis an-
eū: et alia post eū vacua: quē iterrogauit q̄d
hoc notaret. Ille r̄ndit. Mensa stans an-
me sunt opa misericōdie q̄ feci an̄ mortē qui-
bus mō vroz. Mensa p̄o retro posita cil-
lud q̄d disposui cū adhuc viuerē et manda-
ui vxori et puerz meis vt aie mee subueni-
rent in suffragiis et elemosynis: et ecce ad-
huc vacua est. q̄ ita se occupauerunt reb̄
diuidendis q̄ mei obliti sunt. Un̄ dicit q̄
dā. Fac bene dū viuus post mortē viuere si
vis. Et Amb. Hoc tū tuū reputa quod
pauperibus erogasti.

Erti ar. Aud. et c. Nec dubiū ēē d̄
q̄n durā accepturi sint sniam q̄ pau-
perū nō miserent. Nā vt d̄. vij. q. j. Om̄is
Regant ch̄m q̄ misericōdiam negat patienti-
bus. Iniriā etiā magnā faciunt paup̄ib.
retinēdo bona q̄ ad oim̄ cōmunē vtilitatē
creauit dñs. Cōtra q̄s notate q̄d lex dicit
Nullus d̄ in loco publico edificare in al-
teri p̄iudiciū. ff. Ne quid in loco publico
vel itinere fiat. l. Pretor ait. §. Herito.
Pone casum. Quidā habuit molendinū
a longo tpe in flumine publico. Tenit ali-
q̄ edificat aliud molendinū p̄pe illō. Quo
p̄structo: cursus aq̄ molendini portis impe-
dit. Querit an ille q̄ sentit hoc dānū possit
sit p̄ altum. R̄ndet q̄ sic q̄ qui aq̄ cursum
impedit: vsū ip̄i molendini videtur au-
ferre. Certe talē iniuriā facit auar. paup̄i-
bus bona detinēdo q̄ d̄ creauit ad vtili-
tatē cōmunē. Et p̄ tali violētia dicit d̄. i.
p̄. Propt̄ miserā iopū et ge. pau. nunc et
sez auaros dure iudicando et c.

Dñica. v. post Trini. **S**ermo. j.

Noli timere.
Lu. v. Des vn̄. i. oio. est ore
p̄parat. frater. ama. j. Pe. iij.
Si tales fuerim. n̄ debem. timere. Induc
at ap̄s ad tria. P̄rio ad mētē in vcu elemā